

УДК 796.011.3

Меланій В.І.,

викладач фахового коледжу вищої освіти Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, Україна

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Першочерговим завданням сучасної науки й освіти є створення сприятливих умов для індивідуального розвитку людини з метою підготовки не просто фахівця високої кваліфікації, спроможного свідомо й ефективно виконувати свої професійні обов'язки, а високоосвіченої, культурної, активної особистості, здатної до творчого критичного мислення, і такої, що прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни. Згідно з таким підходом нові вимоги до системи професійної освіти взагалі і до підготовки у закладах вищої освіти майбутніх фахівців зі здоров'я людини слід розглядати як у площині глобальних проблем сучасності, так і з погляду внутрішніх, насамперед, соціальних змін у країні та шляхів інтеграції у світовий соціум і європейську освітню спільноту.

Професійна підготовка майбутніх фахівців зі здоров'я людини є важливим суспільним завданням державної ваги, яке спрямоване на поліпшення ефективності навчання збереженню й зміцненню здоров'я

населення. Нинішнє суспільство потребує системи вищої освіти, здатної забезпечити високу якість професійної підготовки майбутніх фахівців оздоровчої галузі, які володіють вміннями використовувати весь потенціал природних засобів та методів відновлення, збереження та зміцнення здоров'я, продовження активного довголіття, вести серед населення просвітню роботу, виховувати відповідальне ставлення до власного здоров'я, залучати громадян до здорового способу життя [2].

Основою системи професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини є низка філософських, психолого-педагогічних, медико-біологічних, екологічних, оздоровчих ідей, поглядів, явищ з проблем формування, збереження, відновлення й зміцнення здоров'я людини, результатів наукових досліджень у галузі педагогіки здоров'я, природокористування, валеології, соціології, культурології тощо, які дозволяють термінологічно окреслити поле наукового дослідження, сформуувати базовий понятійний апарат, спроектувати професійний статус фахівця, розробити об'єктивний зміст навчальної програми, визначити основні закономірності, принципи та умови побудови й оптимізації процесу професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини.

Підґрунтям системи професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини є взаємозв'язок і взаємодія різних наукових підходів, які зумовлюють особливості начально-виховного процесу підготовки студентів як з погляду соціально-педагогічної сфери, так і в плані професійної практично-прикладної здоров'язміцнювальної діяльності фахівця оздоровчої галузі [1].

Підсумовуючи зазначене, можна виокремити головні аспекти оптимізації професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій, а саме:

- удосконалення змісту професійної підготовки, оновлення навчальних планів та програм як основних чинників педагогічного процесу на основі професіоналізації, забезпечення їх варіативності й гнучкості, залучення фахівців-практиків до процесу розробки змісту освітніх програм та організації навчання і практики;

- проєктування змісту і стандартів освіти на основі компетентнісного підходу з урахуванням професійних та соціально значущих чинників;

- використання різних видів і форм здоров'язміцнювальної діяльності, яка сприяє формуванню необхідних компетенцій, конкретизує уявлення про функції та відмінності оздоровчої і медичної галузей, розмежовує поле їх професійної діяльності;

- формування теоретичної бази для здійснення особистісної професійної діяльності з урахуванням певних психологічних, інтелектуальних, емоційних та інших якостей кожного студента, що дозволяє компенсувати слабкі сторони особистості за рахунок сильних, розширює можливості для вирішення професійних завдань унаслідок збільшення спектра вибору різних оздоровчих засобів;

- удосконалення навчально-методичного забезпечення шляхом розроблення та впровадження в освітню практику сучасних навчально-методичних комплексів і науково-методичних рекомендацій;

- упровадження інноваційних форм навчання, які стимулюють розвиток професійної самосвідомості, творчого оздоровчого мислення (пошукових, проблемних, рефлексивних, креативних, дослідницьких методів і технологій навчання);

- створення оптимальних умов для забезпечення академічної мобільності студентів;

- розширення переліку вибіркових дисциплін з метою забезпечення можливості отримати додаткові спеціалізації;

- удосконалення системи оцінювання й контролю знань, умінь, практичних навичок як фактора перспективного управління, корекції, підвищення продуктивності та якості процесу навчання.

Вища освіта є фундаментом людського розвитку та прогресу суспільства, а також виступає гарантом індивідуального розвитку, сприяє формуванню інтелектуального, духовного та виробничого потенціалу суспільства. Соціально-економічний розвиток України, процеси глобалізації, інтеграції та інформатизації суспільства висувають принципово нові вимоги до професійної підготовки фахівців, зокрема і в оздоровчій сфері. Нині перед українською освітньою спільнотою постає завдання зі створення розвиненої, багатогранної функціональної системи освіти, здатної задовольнити потреби і прагнення людей, особливо молоді у формуванні нової системи суспільних цінностей у сфері професійної діяльності як у громадському, так і в приватному секторах, можливості міжнародної наукової співпраці, розвитку соціально-культурних відносин між країнами, здобуття належного рівня кваліфікації й бажання покращити умови навчання і роботи для студентів та професорсько-викладацького складу. Реалізація цього стратегічного плану на рівні держави передбачає створення умов для виховання особистості, яка орієнтується в реаліях і перспективах соціокультурної динаміки, здатна до життя і праці у світі, що постійно змінюється, а також розвиток у молоді творчих здібностей та навичок самостійного наукового пізнання, самоосвіти і самореалізації особистості.

Процес професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини потребує форм і методів навчання (лекції-дискусії, мультимедійні лекції, проблемний виклад матеріалу, складання індивідуальних оздоровчих програм, виконання тестових, навчально-пізнавальних і творчих завдань та їх регулярна перевірка й оцінювання, виконання завдань-фрагментів майбутньої професійної діяльності, участь у науково-дослідній роботі, підготовка презентацій, відеопродукції тощо), спрямованих на активізацію пізнавального інтересу до засвоєння знань про здоров'я, формування позитивного ставлення студентів до оздоровчої діяльності, розвиток творчого мислення, уміння використовувати свої позитивні якості і нейтралізувати недоліки, стимулювання самопізнання, набуття досвіду професійної діяльності в індивідуально-неповторному стилі [3;4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Відігорський О.М. Формування здоров'язберігаючої компетентності майбутніх вчителів фізичної культури. І Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та туристично-краєзнавчої і фізкультурно-оздоровчої роботи». 24 листопада 2022 р. м. Глухів. С. 225-229

2. Прекурат О.Т. Професійна підготовка майбутніх фахівців до застосування здоров'язміцнювальних технологій. І Всеукраїнська науково-практична конференція «Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації» 16 березня 2023 р., м. Запоріжжя. С. 32-35

3. Палічук Ю.І. Застосування здоров'язберігаючих технологій у закладах вищої освіти. Матеріали 103-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету 07, 09, 14 лютого 2022 р. С. 161-162

4. Філенко Л.В. Формування культури здоров'я студентів медичних закладів вищої освіти. «Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту»: збірник наукових праць [Електронний ресурс]. – Харків : ХДАФК, 2022. Випуск 6. – С. 50-56